GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea: têrgulu inului Nr. 22. — „Gazet'a" ese de 2 ori in septemana: Joi'a si Duminec'a. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2 1/2 galbini mon. sunatória.

Anulu XLI.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru un'a serie garmondu 6 cruceri v. a. Tacs'a timbrala à 30 cr. val. austr. de fia-care publicare.

Nr. 3. **Joi, 12|24 Ianuariu** **1878.**

„Unu cuventu sinceru."

Brasiovu, in 23 Ianuariu 1878.

Domnulu Zamfiriu M. Rozescu doctorandu in sciintiele de statu ne adreséza din Budapest'a o scrisóre, in care se apera contra atacuriloru unei corespondintie publicate in Nr. 97 alu Gaz. Trans." din anulu trecutu. Damu locu cu placere acestei aperari a unui teneru romanu, care se simte adencu ofensatu in onórea si reputatiunea s'a, in simtiulu seu de romanu. Déca d. Rozescu, care in acea corespondintia a fostu calificatu de reu romanu, ba chiaru de renegatu de aceia, cari venéza numai dupa interesse private facundu servitie diuarieloru maghiare intru insultarea a totu ce e romanescu, ar' fi tacutu façia cu acést'a acusare teribila, atunci publiculu romanu era in dreptu se créda, ca acele atacuri au fostu indreptatite, ca densulu in adeveru ar' avé relele intentiuni, ce i se atribuiau, ca ar' fi capabilu a lucrá contra intereseloru de vieatia ale poporului, din care s'a nascutu si in mediuloculu caruia a crescutu. Astadi inse dupa ce d. Rozescu jalusu pe onórea si reputatiunea s'a de romanu se grabesce a se rectificá si a 'si cautá satisfacere inaintea publicului nostru cetitoriu trebuie se dispara ori-ce banuiéla de feliulu acest'a contra persónei sale, contra caracterului seu romanescu. Se audimu ce dice:

Budapest'a, 30 Dec. n. 1877.

Stimate dle Redactoru!

In „Gazet'a Transilvaniei" cu datulu 23/11 Decembre an. c. avendu fericirea séu nefericirea a fi atacatu si batjocuritu in celu mai duru si necrutiatoriu modu de catra unu cutare d. „Cassiu" Ve rogu respectuosu a dá locu in colónele pretiuitului diuariu ce redigeti urmatórieloru desluciri referitórie la articlulu meu intitulatu „Egy öszinte szó" si publicatu in diuariulu „Közvélemény" din Budapest'a.

Me simtiu indreptatitu a sperá, dle Redactoru, ca acést'a rogare a mea nu va poté fi refusata, deórace sum adencu ofensatu in onórea si reputatiunea mea, — in simtiulu meu de romanu, si din asta causa nu mi se va poté detrage uniculu modu possibile, de a me rectificá in publicitate, si a'mi cautá satisfacerea acolo, unde am fostu atacatu.

Protestezu din capulu locului contra insulteloru si inculpariloru ce pe nedreptu mi-se facu de catra acelu d. anonimu. Ast'a cu atatu mai vertosu, ca-ci pré iscusitulu d. „Cassiu" nu aflà de demnu a reflectá la nici unu passagiu din mentionatulu meu articlu, ci puru si simplu condemnandu-lu, in locu de a me combate pe terenulu objectivitatii, trece la personalitati, incercandu-se a me innegri si a me face de scandalu publicu. Dér' asiá se vede, ca densulu numai sub masc'a anonimitatii are cutezanti'a a calumniá si improscá cu noroiu in altii; ignorarea ar' fi fostu deci celu mai potrivitu respunsu la necalificabil'a pasire a dlui „Cassiu." Cu tóte aceste din stima si respectu, ce am façia de on. publicu romanu si on. redactiune, nu potu se nu facu cateva reflessiuni, dér' fora a urmari pe d. „C." pe scarbosulu terenu alu denuntiariloru si calumnieloru.

Referitoriu la deonestarile si insultele ce mi-s'au facutu, am se reflectezu numai atata, ca asertiunile malitiosului d. „Cassiu", cumu-ca eu prin publicarea articulului am voitu se facu reclamu, se me recomendu dloru maghiari, „cá se capetu vr'unu osu de rosu", sunt cu totulu nefundate si lipsite de adeveru.

Fia-mi permisu inca la un'a a-i mai reflectá dlui „Cassiu". Densulu in nemarginit'a-i, nu intieleptiune ci ingamfare, avù gentileti'a a me sfatui: „se nu-mi bagu nasulu, unde nu'mi fierbe ól'a" Intr'adeveru démna, dér' ceva prea vulgara espressiune pentru unu eruditu si aventatu „diplomatu" cá d-sa! Cu parere de reu inse trebuie se marturisescu, ca de órace eu pe d. „Cassiu" nu-lu cunoscu de auctoritate si capacitate „diplomatica" nu me potu supune sfaturiloru dsale si acést'a cu atatu mai puçinu, cu catu cavalerescului domnu nu me combate si critica objective. Densulu in orgoliulu seu, infumuratu de sumetia si vanitate órba, — dér' firesce pitulatu sub perdeu'a anonimitatii, — vine si prin aceea 'si-manifesta rutin'a si iscusinti'a mare ce are, ca apucandu-se de persón'a mea, me denuntia si insulta in celu mai necrutiatoriu modu....

Deórace procederea dlui „Cassiu" nu este alta, decatu calumnia si mistificare de adeveru, si de órace densulu in celu mai bruscu modu m'a timbratu de tradatoriu, cá se ve poteti convinge dle Redactoru despre necalificabilea s'a pasire, alaturu aici unu numeru din „Közvélemény", rogandu-ve totdeodata, ca — de se va poté — se comunicati in „Gazeta" si cu publiculu romanu articlulu din cestiune, on. publicu judece apoi intre mine si acelu d. „Cassiu".

Dechiaru, ca nici decatu interessulu meu personale, ci critic'a situatiune si periclulu ce ne amenintia din partea slavismului, si in deosebi critic'a nóstra stare a romaniloru din Ungari'a si Transilvani'a m'a condusu la acést'a, voindu se accentuezu — dupa modestele mele poteri — chiar' in diurnalistic'a maghiara, ca: façia de acelu periclu, aplanarea veleitatiloru intre natiunile conlocuitórie, prin egal'a indreptatire si indestulirea acelora, e neaperatu de lipsa. Si déca in acestu articlu m'am folositu cumva de vr'o spressiune ce se póte restalmaci in defavorulu meu, dechiaru, ca ast'a am fucut'o fora nici o intentiune de interessu personale, ci singuru si numai din aceea causa, ca eu sum de convictiunea aceea, cumca bun'a intielegere intre romani si maghiari este in interessulu amendurora, si asiá scriindu intr'unu tonu de reconciliare si nu din capulu locului respingetoriu si pentru maghiari, — cu atatu mai usioru se mi-succéda chiar' in diuariu maghiaru a pledá, incatu 'mi permitu debilele mele poteri, pe lenga drepturile si interessele nóstre nationali.

Acést'a 'mi-a fostu intentiunea, si nici decatu de a voi se facu afrontu barbatiloru nostri de incredere, si conducatori ai natiunei, pe carii eu cu celu mai profundu respectu si adeveratu semtiu romanescu ii stimezu si li-aderezu!

Déca totusi s'afla unii, cari se simtu atinsi prin cele scrise de mine, apoi potu fi numai atari teneri esaltati, de calibrulu dlui „Cassiu", carii se geréza de natiunalisti patentati, se octroiéza de conducatori ai poporului si prin netactic'a loru strica, dér' nici decatu ajuta causei nóstre nationale.

Primiti s. c. l.

Zamfiriu M. Rozescu,
doctorandu in sciintiele de statu.

Asia d. Rozescu. Acuma se vedemu care este intielesulu articolului din cestiune pentru care a intimpinatu ds'a ataculu dlui „Cassiu". Pentru cá se facemu destulu dreptei sale dorintie de a i se dá satisfactiunea ceruta si pentru cá acést'a satisfactiune se fia deplina, vomu reproduce aci pe catu ne concede spatiulu in estrasu punctele esentiali ale acelui articulu intitulatu „Unu cuventu sinceru" si publicatu in fruntea diuariului „Közvélemény" Nr. 336 din anulu trecutu:

„Acumu candu resolverea cestiunii orientali invólva unu periculu iminentu pentru patri'a nóstra — scrie d. Rozescu — este de doritu a cunósce si atitudinea fiiloru de limb'a romana ai patriei nóstre comune. Ar' fi de doritu se ne portamu nepreocupati si cu-o judecata démna façia de aspiratiunile loru nationali si façia de principiile dupa cari se dirigu conducatorii romani. Speramu ca cei chiamati voru luá acést'a in mai mare consideratiune pe viitoriu. Acuma potu afirmá numai atat'a, ca partea preponderanta a conducatoriloru romani, ce e dreptu, pórta la anima binele poporului romanu, inse pentru aceea nu nutresce tendintie contrarie statului. Sunt unele esceptiuni de aventurieri dér' aceia sunt desavuati de inteligenti'a patriotica romana. Nu se póte contestá inse ca sunt si de aceia cari profeséza idei si principii, cari nu sunt intru tóte compatibile cu ide'a de statu maghiaru. Aceste sunt elementele centrifugale, dissidenti, cari gravitéza in afara. Asemeni fenomene se aréta unde referintiele sociali nu sunt consolidate indestulu, unde organismulu statului nu jace pe base destulu de solide ... Tocmai acést'a inse contribuie cá interessulu de esistintia alu statului nostru se fia periclitatu in façi'a criticeloru eveneminte, tocmai candu colossulu nordicu vrea se nimicésca pe contrariulu seu, ccea-ce invólva unu mare pericolu nu numai pentru musulmanii bravi luptatori, ci pentru tóte popórele Europei orientali. Deci mai inainte de ce aripele selbatice ale moscovitismului cotropitoriu s'ar' impreuná de asupra capului nostru si s'ar' realisá fantasmagoriile panslaviste, ce ar' fi mai naturalu decatu a ne aliá contra egemoniei cazaciloru. La acést'a aliantia ar' fi chiamati maghiarii, romanii, polonii si grecii, inse intru acést'a mai multu ungurii si romanii. Ce ar' fi dér' mai de doritu si mai naturalu spre evitarea pericolului decatu o aliantia a acestoru doue natiuni avisate un'a la alta. Speramu ca preocuparea si pusilanimitatea va disparé si aceste doue natiuni intielegundu-si bine interessele analóge voru incepe a se onorá si respectá reciprocu. Acést'a va fi o aliantia naturala si aceste doue natiuni se voru luptá inca impreuna pentru esistintia contra inundatiunei slave."

D. Rozescu trece apoi a scusá intrarea Romaniei in resbelu, dicundu ca a fostu silita a face acést'a, deórace poterile garante o lasasera in man'a sortii, inse asecura, ca romanii cá ginte latina nici-odata nu se voru animá de ideile lui Aksakoff si Fadejev. Constata, ca ar' fi o nedreptate a condamná atitudinea romaniloru, ci de condamnatu este impotinti'a diplomatiei europene. Se incérca apoi a dovedi unguriloru, ca independinti'a, eventualu neutralisarea Romaniei ar' fi unu bine si pentru unguri. Consolidarea statului romanu la Dunarea de josu contribuie la intarirea statului maghiaru. Cari sunt cugetele reservate ale invasiunei russesci in Turci'a, nu se scie, ci se presupune. Fapta este inse, ca nici turculu, nici muscalulu, ci Europ'a occidentala si monarchi'a nóstra e chiamata a duce civilisatiune intre raiale. Deci in aceste momente de mare pericolu se cere imperativu complanarea veleitatiloru de rassa, se cere se ne animamu pentru binele comunu! —

Trebuie se fimu drepti si se recunóscemu ca acestu articolu nu contiene nimicu ce ar' indreptati pe careva a invinui pe d. Rozescu ca ar' fi voitu „se insulte pe romani" séu ca ar' fi voitu „se-i invetie cumu are se se pórte cá se castige grati'a ungurésca". Este dér' fórte regretabilu ca cu tóte aceste d. „Cassiu" a facutu dlui Rozescu asemeni imputari grave. Departe de noi, cá se presupunemu o rea intentiune din partea dlui „Cassiu" trebuie se combatemu aspru usiurinti'a cu care fara nici-o basa reala a aruncatu cele mai grave prepusuri si invinuiri contra persónei dlui Rozescu. Unulu din cele mai tari argumente in aperarea acestuia este negresitu just'a afirmare ca „Cassiu" nu la combatutu si criticatu obiectivu. A scrie intr'unu diuariu maghiaru, fia acest'a catu de contrariu interesseloru nóstre, in favorulu unei reconciliatiuni natiunale, a combate sinceru pentru ide'a sublima a onorarei si respectarei reciproce intre doue natiuni cu interesse de esistentia analóge nu insémna nicidecumu a fi trecutu in taber'a inimica, nu póte fi restalmacitu in sensu antiromanescu nici chiaru atunci, candu argumentele aduse ar' fi gresite, candu premissele s'ar' compune din pareri retacite.

Dupace d. Rozescu insusi concede ca vreo espressiune din articolulu seu citatu ar' poté fi restalmalcita in defavorulu seu nu mai este de lipsa a accentuá din parte-ne, ca in multe nu potemu impartasi vederile dsale. Scopulu nostru pentru acuma nu póte fi de a intrá in meritoriulu cestiuniloru sulevate in acelu articolu, vomu dice inse si noi cumu a disu redactiune lui „Közvélemény" ca contiene si multu adeveru. La un'a inse ne simtimu datori a mai reflectá. D. Rozescu combate tactic'a, séu mai bine disu netactic'a procedere a aceloru teneri, cari se geréza de nationalisti patentati, se octroéza de conducatori ai poporului

si prin portarea loru strica mai multu decatu ajuta causei nóstre natiunali. Abstragundu cu totulu dela persón'a dlui „Cassiu", pe care noi nu 'lu numeramu intre acesti teneri, trebuie se intrebamu pe d. Rozescu, ca óre inainte de a face acelu pasu in publicitatea maghiara, inainte de a adressá diuariului „Közvélemény" cuventulu seu sinceru, cugetatus'a elu indestulu la efectulu celu potea produce in favorulu séu in defavorulu interesseloru natiunale, judecatu-a densulu de ajunsu insemnatatea tuturoru asertiuniloru sale in faç'a impregiurarei, ca aceste veneau dela unu teneru romanu, ca erau indreptate catra organulu unui partitu maghiaru, care, desi opositiunalu, profeséza pe faç'a principii contrarie interesseloru de esistintia ale poporului romanu din aceste tieri, ganditusu-a in fine la aceea, ca cá romanu si elu facea parte dintr'unu intregu, dintr'unu mare partitu nationalu si ca erá datoriu, candu voiá se pledeze pentru drepturile si interessele natiunei sale, a fi cu cea mai mare atentiune, cá nu cumva prin vreo asertiune neprecugetata se vina in conflictu cu atitudinea politica a connatiunaliloru sei? Nu 'si-a pusu d. Rozescu intrebarea, ca óre ce ar' face unu june maghiaru intr'o situatiune analóga? „Am scrisu intr'unu tonu de reconciliare si nu din capulu locului respingêtoriu, am scrisu pentru maghiari" dice d. Rozescu. Tonulu reconciliantu in scriere mai cu séma la noi, unde passiunile natiunale sunt si asia destulu de escitate, póte servi scriitoriului numai spre lauda, dér' d. Rozescu voindu a traduce in fapta frumós'a s'a intentiune a mersu asia departe incatu fara se voiésca s'a pusu mai cu totulu pe terenulu de cugetare maghiaru. De aci vine ca intrebuintiéza in articolulu seu desu mentionatu chiaru si termini de cei mai usitati la maghiari in combaterea natiunalitatiloru nemaghiare. Asia calaresce si densulu pe asertiunea teoretica a maghiarismului care in realitate nu e de locu fundata, ca adeca s'ar' aflá la noi in patria elemente centrifugale, cari gravitéza in afara („centrifugal elemek, kifelé gravitáló dissidensek.") Façia cu esemplar'a loialitate a poporului romanu din Transilvani'a si Ungari'a probata de nenumerate ori, façia cu impregiurarea ca pana acuma nu a succesu politiei vigilante a guvernului actualu a descoperi macaru numai unu singuru faptu care in realitate ar' poté se justifice acea suspitiune, a fostu de totu cutezata si neprecugetata asertiunea dlui Rozescu, ca la noi in tiéra s'ar aflá astfeliu de elemente, cari aru involve chiaru unu periculu pentru statu. D. Rozescu trebuiá dér' se se gandésca de diece ori inainte de a scrie o asemenea asertiune si atunci cu atatu mai vertosu se n'o fi scrisu. Dér' ceremu póte de odata prea multu dela d. Rozescu. Densulu este, acést'a se vede din scrierile sale, inca incepetoriu, si cá unu incepetoriu este de scusatu cu atatu mai multu, cu catu intentiunea s'a a fostu buna si curata. Patianiile 'lu facu pe omu prudentu. Déca d. Rozescu s'ar' fi consultatu mai inainte seriosu cu mai multi amici de ai sei, déca le-ar' fi impartasitu articolulu ce l'a scrisu: acesti'a l'ar' fi facutu póte atentu la un'a séu alta eróre si astfeliu s'ar' fi potutu evitá mai lesne atatu ataculu regretabilu din partea lui „Cassiu" catu si mai vertosu contrastulu in care se afla unele asertiuni ale dlui Rozescu cu starea adeverata a lucruriloru, cu principiile profesate de connatiunalii sei. Déca articolulu dlui Rozescu nu ar' fi avutu scaderi in privinti'a acést'a póte ca diuariulu „Közvélemény" nu s'ar' fi grabitu alu publicá, dlu Rozescu ar' fi avutu inse convictiunea, ca a facutu totu ce cerea bun'a cuviintia, disciplin'a, solidaritatea natiunala din procederea unui teneru romanu in aperarea drepturiloru si a interesseloru natiunei sale.

Ori-catu de gresitu ar' fi fostu inse pasulu acel'a alu seu, din punctu de vedere alu tacticei si alu disciplinei nationale, care trebuie se-o observe fiecare romanu betranu si teneru in lupt'a constitutionala pentru drepturile poporului seu, dlu Rozescu nu s'a instrainatu de noi nici unu momentu, elu este cu trupu si sufletu romanu si cu bucuria luamu actu de declaratiunea s'a franca ca „nicidecumu nu a voitu se faca afrontu barbatiloru de incredere romani, pe cari cu celu mai profundu respectu si adeveratu simtiu romanescu ii stiméza si le aderéza." Pe terenulu acest'a alu respectarii reciproce, alu conlucrarei fratiesci si solidarie dorimu se vedemu intotdeauna pe d. Rozescu, pe toti tenerii romanu cati se simtu chiamati a esi pe aren'a lupteloru politice, desvoltandu-si frumósele loru talente, in folosulu patriei si alu poporului romanu!

La situatiune.

Brasiovu, in 23 Ianuariu 1878.

Lucrurile se incurca din di ce merge. Anulu acest'a, care s'a inauguratu la noi cu processulu Mileticiu, promitea fi catu mai interessantu pentru actori nu mai puçinu cá pentru spectatori. In timpu ce ministrii Tisza si Szell se aflau la Vien'a spre a regulá multele socoteli, pe cari le are Ungari'a cu Austri'a si spre a face astfeliu possibila realisarea nouei impacari dualistice intre nemti si unguri, nemultiumitii representanti ai tierii unguresci din Budapest'a se adunara la unu locu spre a se sfatui cumu se restórne mai curundu si mai siguru pe guvernu, pe cabinetulu Tisza, care 'si-a perdutu tóta popularitatea la „adeveratii" turcomaghiari. Acést'a a contribuitu multu la latirea scirei in capital'a Ungariei, ca ambele ministerie austro-ungare 'si-ar' fi datu dimissiunea. S'a constatatu inse, ca asia departe inca nu a ajunsu lucrulu, dér' dnii Tisza si Szell nici n'au potutu aduce dela Vien'a, dupa insesi marturisirea officiosiloru maghiari, altu resultatu mai favorabilu pentru ei, decatu prospectulu, ca póte in celu mai apropiatu timpu se voru vedé siliti a se liberá de greau'a sarcina ce-i apasa dandusi demissiunea, caci nu prea e sperantia cá parlamentulu austriacu se priméscá tóte conditiunile noului pactu. Dér' celu ungurescu? —

Cu conditiunile impacarei ar' mai merge cumu ar' mai merge, dér' acumu sunt conditiunile de pace intre beligeranti, cari ne facu cea mai mare bataie de capu. Contele Andrásy 'si-a luatu unu aventu de a protestá contra unei paci separate intre Russi'a si Turci'a, dér' a remasu deocamdata la atat'a — adeca la aventu si oficiosii austro-ungari se intrecu in asigurari, ca d. Andrásy nu a voitu nici decumu se supere pe colegulu seu Gorciacoff si ca departe se fia ori-ce banuiél'a, ca s'ar' fi intielesu séu ca ar' voi se se intielega cu Angli'a contra Russiei. Ceea ce ar' dori contele Andrássy din tóta anim'a s'a, ar' fi numai se afle, de se póte cu-o óra mai inainte, adeveratele conditiuni de pace ale Russiei. Adrianopolulu este in man'a russiloru, tratarile asupra conditiuniloru armistitiului s'au inceputu intre russi si turci si in curundu vomu aflá adeveratele pretensiuni ale russiloru, dicemu adeverate, ca-ci totu ce s'a scrisu pana acuma despre aceste conditiuni este mai multu inventiune. Cabinetele isi pipaiescu pulsulu unulu altui'a prin mediulu pressei oficióse si neoficióse. Ast'a e totu. Turcofilii nostri ar' vrea cá Romani'a se scape numai cu independinti'a din valmasiagulu in care au bagat'o impregiurarile critice; la toti le-ar' dá cate cevasi numai romanii se nu capete nimicu. Dorinti'a acést'a a loru nu se va implini. Nici scornirile reutacióse despre o intentiunata reluare a Bassarabiei de catra russi nu 'si voru aflá adeverinti'a faptica, ca-ci asia a fostu scrisu in stele, cá nici un'a din profetiile minciunóse ale turcomaniloru se nu se implinésca.

La resultatulu alegeriloru municipali in Transilvani'a.

Brasiovu, 10 Ian. n. 1878.

(—) Restaurátiunile (alegerile municipali) in comitatele din Transilvani'a s'au finitu.

Dupa scirile ce avemu, romanii, chiaru si in comitate de acele in cari facu ei maioritatea locuitoriloru, au fostu de astadata si mai tare respinsi de pe terenulu vietiei municipali, decatu cumu s'a fostu intemplatu la alte restauratiuni.

Déca cautamu indereptu la restauratiunile comitatense intemplate dela 1861 incóce, ne convingemu, ca maghiarii, caror'a legea prin dispusetiunile ei cele maiestrite le-a asecuratu maioritatea in representantiele municipale, s'au silitu din respoteri cu ocasiunea fiacarei restauratiuni, a respinge pe romani totu mai multu din positiunile vietiei municipali.

Luandu la mana list'a membriloru din representantiele municipale dela 1861, 1867, 1870 precumu si a functionariloru alesi in deosebitele aceste periode, vomu vedé, ca numerulu membriloru romani ai representantieloru municipali scade din restauratiune in restauratiune si ca posturi ocupate in urm'a unei restauratiuni de catra impiegati romani, la procsim'a restauratiune nu se mai dau la romani. Totu acést'a procedere se observa si la oficiele de statu. Déca vomu cautá numai la judecatoriile regesci infiintiate la 1874 ne vomu convinge, ca in loculu judiloru morti séu pensiunati nu s'au mai denumitu romani ci s'a denumitu vreunulu a fostu numai o esceptiune.

De este prevediuta in sistem'a de guvernare a statului maghiaru acésta procedere, séu ca provine numai din ura catra rass'a romana, au dóra din prea puçinu tactu politicu, nu voimu a cerceta astadata. Aceea inse, ca asia nu este bine, o simte fiacare bunu patriotu, carele vrea binele tierii si fericirea popóreloru ei.

Pentru acuma, fara a ne ocupá mai departe cu grav'a acést'a cestiune, vomu presentá lectoriloru nostri unu conspectu despre functionarii romani administrativi alesi cu ocasiunea nouei restauratiuni in deosebitele comitate din Transilvani'a unde locuitorii romani sunt in maioritate.

S'au alesu romani:

1. In comitatulu Brasiovului: unu fiscalu, unu asessoru la scaunulu orfanalu, si unu vicenotariu.

2. In comitatulu Sibiiului: unu protonotariu si trei pretori (szolgabiró), unu vicenotariu, doi medici cercuali, unu subpretoru si unu vicenotariu la scaunulu orfanalu.

3. In comitatulu Albei de josu: Unu presiedinte la scaunulu orfanalu, unu pretoru si unu vicenotariu.

4. In comitatulu Ternavei-mari: unu asessoru la scaunulu orfanalu.

5. In comitatulu Ternavei-mici: unu presiedinte la scaunulu orfanalu si unu vicenotariu.

6. In comitatulu Huniadórei: unu presiedinte la scaunulu orfanalu, unu asessoru, unu subnotariu, doi pretori si doui vice-pretori.

7. In comitatulu Turd'a-Ariesiu: unu vicenotariu si doi pretori.

8. In comitatulu Clusiului: unu fiscalu, unu vicenotariu, unu pretoru si unu vice-pretoru.

9. In comitatulu Muresiu-Turd'a: unu pretoru.

10. In comitatulu Fagarasiului: unu vicecomite, trei vicenotari, unu presiedinte si unu asessoru la scaunulu orfanalu, trei pretori, unu perceptoru si unu controloru.

11. In comitatulu Bistriti'a-Naseudu: unu protonotariu, unu fiscalu, doi judi la scaunulu orfanalu unu vicenotariu, unu perceptoru, doi pretori si cinci subpretori, unu fisicu si duoi chirurgi cercuali.

Déca va fi remasu undeva vr'unu postu conferitu romaniloru de noi neobservatu, acést'a s'a potutu intemplá numai din causa, ca vr'unu nume ni se va fi parutu ungurescu, pre candu elu este portatu de unu romanu séu ca vr'unu nume ni s'a parutu a fi romanescu, pre candu póte acel'a in fapta va fi numele cutarui amploiatu maghiaru, — dér' in totu casulu credemu, ca reasumatulu facutu aci este catu se póte de esactu.

Impregiurarea, ca in unele comitate romanii nu au nici atati membri in representantele comitateloru, cati ar' poté se aiba si pe lenga defavorurile legei municipale, este a se atribui dupa informatiunile ce ne vinu mare parte si indiferentismului inteligentiei nóstre din unele tienuturi; déca de alta parte romanii au intratu in anumite representantie municipali in unu numeru catu se póte de considerabilu d. e. in comitatulu Solnocu-Doboc'a, este a se multiumi numai atitudinei inteligentii romane din acelu comitatu.*)

Din comitatulu Tirnavei-mici, 3 Ian. 1877

In comitatulu Tirnavei-mici au decursu alegerile functionariloru municipali in 28—29 Dec. 1877. De au descrisu maghiarii fidelu decurgerea acestoru alegeri in vreunu diurnalu opositiunalu ori ba, nu potu sci, ne-dandumi man'a a ceti diurnalu maghiaru de acésta colóre, destulu ca acestu actu unii dintre dnialoru l'au botezatu „denumiri" altii „scandalu", éra altii mai umoristici iau disu „comedia constitutionala". Fia ce va fi, eu cu acésta ocasiune voiu aruncá asupra acestui actu o privire fugitiva singuru din punctu de vedere romanescu, inse inainte de a veni la obiectulu dilei, sum silitu a reimprospetá in memoria ceva din trecutu.

Inca din anulu 1861 au inceputu si aici frecarile nationali candu ageru candu mai inversiunatu cá si in alte comitate. In un'a din adunarile municipali tienute in dilele lui Martiu 1863 in opidulu Cetate-de-balta, romanii si maghiarii au inchiatu unu pactu memorabilu, care intre popóra cu simtiu de dreptate si ecuitate aru fi fostu in stare a asigura pe unu venitoriu indelungatu pacea interna

*) Ni se spune ca pentru acést'a atitudine unu preotu din acelu comitatu ar' fi fostu infruntatu de superiorulu seu, ceea ce inse nu ne vine a crede. Red.

a nationalitatiloru din comitatu. Acestu pactu in deliniamentele sale principali se póte reasumá in urmatóriele:

Fiindu pe acelu tempu comite supremu d. Cav. Ioanu Puscariu, s'a decisu, cá ori-candu va fi comite supr. romanu, protonotariulu se fia maghiaru, si vice-versa. Oricandu s'ar' alege deputati la diet'a tierei, unulu se fia maghiaru, ér' celalaltu romanu. Dintre doi judi supremi (főbiro) unulu se fia maghiaru, celalaltu romanu, asemenea si vice-comitii. Dintre 8 subprefectii (szolgabiro) 3 maghiari, 3 romani si 2 sasi. Acésta proportiune s'a statoritu si la compunerea tribunalului, si pana josu la denumirea cancelistiloru si servitoriloru. Dintre maghiari sub conducerea fericitului conte Lupulu Bethlen, au fostu de faç̧ia si au sigilatu acestu actu prin intinderea dreptei si deobligarea cuventului de onóre contii: Camillu Bethlen, Ignatiu Ludovicu si Georg Haller de Hallerstein, Baronu Splényi, Bornemissza, si alte notabilitati, precumu Földvári, Szilvásy, Colomau Boér, Pócsa, Gyárfás, Thuroczi, Szilagyi s. a. Dintre romani au dusu rolulu de matadori in contra vointiei administratorelui Pinciu si Moldovanu, dintre cari celu de antaiu nu au comparutu in 29 Dec. cá se védia pe cei angagiati cu onóre, cumu dau lovitura de mórte fetului seu atatu de preamaritu in fasie.

La restauratiunea din 1867 fratii maghiari sub unu pretestu de nimicu nu s'au invoitu, cá cu comitele supr. maghiaru, protonotariulu se fia romanu, in celelalte, desi nu intocma, totusi s'a respectatu pactulu din 1863 chiaru si faç̧ia cu Franciscu Béldi.

In anulu 1871 candu natiunea domnitória pusese binesioru peciorulu pe gatulu natiuniloru nemaghiare, se apucara si forfecara pactulu din 1863 dupa placu, assignandu pentru romani posturile de presiedinte si unu asessoru la scaunulu orfanalu, unu subprefectu si unu subnotariu in gremiu pentru limb'a romana, care atunci inca era limba protocolaria in comitatu.

Acumu se venimu la 28—28 Dec. 1877.

Inca cu multe septemani inainte de alegere se audiea svonu, ca subprefectu si subnotariu nu voru mai fi, nu mai potu fi. Romanii nu puteau dá credementu acestoru faime, pentru ca chiaru maghiariloru le placea a se fali la ocasiunile date, ca in acestu comitatu pretensiunile nationalitatiloru sunt complanate, pentru ca postulu de subnotariu este legatu de dreptulu limbei protocolare assiguratu prin legea de nationalitate, si pentru ca, — abstragundu dela aceea, ca subprefectulu romanu Bianu, nu numai ca e uniculu cualificatu intre toti, dér' sub totu periodulu servitiului s'a purtatu in intielesulu strinsu alu cuventului cá functionariu alu statului. Pe langa tóte acestea faimele au devenitu fapte. In comissiunea candidatória nu a intratu nici unu romanu, ci 6 maghiari, intre carii contele E. Haller care se vede ca are destinele comitatului in mana, si le tratédia cu tóta usiurintí'a. Dupa multa bataia de capu sublim'a comissiune totusi a candidatu pe Bianu intr'unu cercu, unde au fostu siguri ca nu va fi alesu, si ca alesu nu ar' puté primi. Maghiarii au fostu provocati se staruiésca, cá si in contra vointiei comitelui supr., si a contelui E. H. se fia alesu Bianu, si prin acést'a se 'si salvedie onórea angagiata. Numai 2 voturi maghiari pentru Bianu. Posturile de vice-notari in gremiu s'au datu la doi maghiari, romaniloru, carii s'au provocatu la lege si la pactulu renumitu, li s'a respunsu cu insulte.

Asia 60 mii romani au doi functionari alesi, presiedintiele si subnotariulu comissiunei orfanale. Acumu dupa trecerea restauratiunei se felicita fratii maghiari, ca afara de doi au departatu pe romani din tóte functiunile, déra si pe acesti'a ii voru alungá candu voru voi.

Din acestea póte invetiá ori-cine, cata valóre potu avé promissiunile solemne, si cuventulu de onóre alu ungurului, si cum venerédia ei legile aduse de densii. Acesti ómeni nu dorescu a castigá simpathiile natiuniloru conlocuitórie, ci voiescu total'a distrugere si cum amu dice vrajirea loru in maghiari. Romanii in aceste inpregiurari triste se mangaie cu cunoscinti'a, ca nu singuri sunt condemnati a trai in statu constitutionalu, ci si raialii Sultanului Abdul-Hamid.

Totu camu asia liberalu si consecuentu au processu comitele supremu Gabrielu Bethlen si candidatoriulu Haller si faç̧ia de maghiarii loru. Fiscalulu Gáspár, feciorú de plugariu din Petrifaleu, unic'a capacitate juridica pentru acestu postu, nu a intratu in candidare, cá se pota ocupa acelu postu unu gagautiu ruinatu. Postulu de protonotariu era destinatu la unulu de nascere mai inalta, dér' ingreunatu cu datorii. Subprefectulu Petri celu mai capabilu dupa Bianu, dér' celu mai energicu intre toti, fiindu ca possede 400 jugere, au fostu silitu se faca locu altuia fara posessiune. Cutare medicu nu s'a candidatu . . . . lumea vorbesce ca ar' fi denuntiatu canduva unu inventariu luatu in defavórea statului. Veterinariulu unicului concurente, omu cu diploma s'a respinsu, unii tienu ca, pentru ca e Sasu de nationalitate, cei ce petrundu mai adencu sustienu, ca ar' fi suspitionatu cu denuntiarea unoru trebi sublime de recrutatiune, si alte de acestea.

Unu membru alegatóriu.

Tocmai la inchiaierea fóiei primiramu dela Budapest'a urmatoriulu anunciu prea tristu:

Mihailu de **Mocsonyi** cu anim'a infranta de dorere face de scire in numele seu precumu si in alu fiiloru sei **Alessandru** si **Eugeniu**, mai departe **Andreiu Mocsonyi** de **Foen** si cu soçi'a s'a **Laur'a** nasc. **Csernovits** de **Macea**, **Antoniu** de **Mocsonyi** si cu soçi'a s'a **Iosefin'a** nasc. baronésa **Brudern**, si cu fii loru **Zenone** si **Victoru**, **Georgiu** de **Mocsonyi** cu soçi'a s'a **Helen'a** nasc. **Somogyi** de **Gyöngyes** si cu ficele loru **Livi'a** si **Georgin'a**, in fine **Ev'a** de **Mocsonyi**, — despre pré duiós'a incetare din viétia a neuitabilei sale consorte, resp. mame, sorori, cumnate si matusie, a dómnei

Catarin'a de Mocsonyi nasc. Mocsonyi de Foen,

carea in 7/19 Ianuariu a. c. dupa médiadi la 5 óre dupa o scurta suferintia, proveduta cu santele taine, in etate de 71 de ani, de apoplesia cerebrale, a adormitu fericita in Domnulu.

Remasitiele pamentesci ale scumpei decedate se voru binecuventá in diu'a de 9/21 Ianuariu dupa médiadi la 3 óre in „Grand Hotel Hungari'a“ dupa ritulu greco-orientalu, de aci se voru transportá la Foen si se voru depune acolo pentru odihn'a eterna in mormentulu familei.

Parastasulu se va celebrá in Budapest'a la 18 Febr./2 Martiu inainte de amiédi la 10 óre in biseric'a greco-romana.

Budapest'a, in 8/20 Ianuariu 1878.

Fia-i tierin'a usióra!!!

Diverse.

— (Sentinti'a in processulu Miletici.) In fine s'a adusu verdictulu asupra lui Miletici, care dela 5 Iuliu 1876 pana in 18 Ianuariu 1878, diu'a publicarei sentintiei, a fostu tienutu neintreruptu in inchisóre preventiva. Pre bas'a art. de lege VII. din 1715, Miletici fú declaratu a fi comissu crim'a de inalta tradare si condamnatu la inchisóre de 5 ani, in care i se va socoti si tempulu de inchisóre preventiva. Totuodata fú dejudecatu si la reboniticarea speseloru de processu si de intretienere in inchisóre. Sentinti'a se baséza pe depunerile martorelui Rancovici, care a disu, ca Miletici a avutu de scopu nu numai a aduná bani si voluntari pentru Serbi'a ci la tempulu seu de a rescolá si pe toti Serbii din Ungari'a. Alte motive sunt: unu articlu aparutu in „Zastava“ lui Miletici, unde Serbii se provocá si animéza la subscrieri pentru unu imprumutu alu Serbiei si la inrolare voluntara, si unele epistole compromitiatórie aflate la Miletici si la amici de ai lui. De impregiurare agravatória s'a luatu calitatea de deputatu a lui Miletici. — Dupa publicarea sentintiei Miletici a pronunciatu urmatóriele cuvinte: „Inaintea lui Domnedieu, a caruia apariutia o serbezu astadi, declaru ca sum nevinovatu de crim'a ce mi se atribuie. Insinezu deci apelatiune si nullitate contra acestui verdictu, pe care trebuie se lu numescu gresitu.“

— (Societatea pentru fondu de teatru romanu.) „Famili'a“ din Pest'a, care apare dela anulu nou de doue ori in septemana, publica unu conspectu despre starea cassei acestei societati, cetitu si aprobatu in siedinti'a comitetului tienutu la 7 Ianuariu a. c., la care au luatu parte: presiedintele Alesandru Mocioni, vice-presiedintele Iosifu Hosszu, cassariulu Ioanu cav. de Puscariu, membrulu Alesandru Romanu si secretariulu Iosifu Vulcanu. Din acelu conspectu resulta, ca starea cassei numitei societati dela 9 Iuliu 1877 pana la 7 Ianuariu 1878 este urmatori'a: La incheierea socoteleloru in 9 Iuliu 1877 s'a constatatu starea fondului: a) in bani gat'a 67 fl 54 cr.; b) in chartii de valóre 11.530 fl 50 cr. Sum'a totala a venituriloru cu cele intrate de atunci este: in bani gat'a 709 fl 17 cr. in chartii 12.340 fl 88 cr.; ear' sum'a totala a speseloru e de 656 fl 32 cr. Scotiendu cheltuielile din venituri, remane in bani gat'a 52 fl 85 cr. in chartii 12.340 fl 88 cr. La olalta: 12,393.73 cr.

— (Cass'a de depuneri si consemnatiuni in Bucuresci.) Consiliulu administrativu alu acestei casse a inchisu in diu'a de 31 Dec. trecutu, jurnalulu cassei pe anulu 1877. Operatiunile facute in anulu trecutu sunt urmatóriele: Primiri in numerariu 15,945,220 lei 38 bani, in efecte, acte si obiecte, 133,351.495 lei 65 bani; Respunderi in numerariu 15,665.652 lei 82 bani; in efecte, acte si obiecte 46,662.895 lei 47 bani. Din aceste resulta, ca cass'a posedea la 31 Dec. in numerariu 279.567 lei 56 bani; in efecte, acte si valori 86,690.600 lei 17 bani.

— (Botezulu Mantuitoriului) s'a serbatu in Bucuresci si acuma cá in toti anii cu mare solemnitate. Au asistatu tóte autoritatile civile si militare. Dupa seversirea santei liturgii a urmatu processiunea dela biseric'a Slatarii pana la pavilonulu de pe malulu Dambovitiei dupa programulu urmatoriu: 1. Unu detasiamentu de gendarmi pedestri. 2. Tóte drapelele corpuriloru din garnisóna. 3 Preotii cu santele icóne, urmate de inaltulu cleru dupa ordinulu seu ierarchicu. 4. Prefectulu politiei. Apoi: ministrii, presiedintii si membrii adunariloru legiuitórie, inaltele curti de casatiune si de compturi, primariulu capitalei cu consiliulu municipalu, inaltii functionari ai statului cu oficierii superiori din garnisóna. La pavilonulu Dambovitiei s'a seversitu santirea apeloru. In momentulu candu s'a pusu sant'a cruce in apa, tunurile de pe delulu Spirei au datu salvele indatinate. Dupa terminarea ceremoniei, processiunea, observandu aceeasi ordine cá la venire, se intórse la biseric'a Slatari.

Resbelulu.

Turcii s'au retrasu din Adrianopolu cu tóte trupele si tunurile si russii au ocupatu in 19 l. c. cetatea. Trebuie ca turcii au parasitu Adrianopolea numai in urm'a unei intielegeri ca-ci indata ce s'a pusu in miscare Mehemet-Ali cu óstea s'a, au plecatu si delegatii de pace turcesci la cuartirulu marelui duce Nicolae. In 18 l. c. acesti'a ajunsera in Hermanli si fura condusi de unu generalu russescu la marele duce. Nu se cunósce inca pana astadi resultatulu, dér' déca e adeveratu ca trupele russesci fraterniséza cu cele turcesci la Rasgrad apoi acést'a póte fi unu bunu omeu de pace. Deocamdata turcii sunt in cea mai mare strimtóre. Populatiunea fuge in massa dinaintea russiloru. 300.000 ómeni se fia pe drumuri. Confusiunea e la culme, consiliulu ministriloru din Constantinopolu e in permanentia. Se anuntia ca sultanulu ar' fi decisu a desvelui stindirtului profetului, ba unii sustienu ca ar fi si provpcatu pe mahomedani la resistintia suprema. Russii au fostu primiti in Adrianopolu de-o deputatiune turcésca, care le-a oferitu predarea cetatii. Chrestinii sustienu ordinea in orasiu. — Acuma, dupa o scire din Aten'a a isbucnitu revolutiunea si in Thessali'a. Greci'a inca se totu mai pregatesce. Nu a gresitu care a disu ca atunci candu voru fi russii la portile Constantinopolei se voru pune in fine si grecii in miscare.

FENESIU CURCANULU.

„Plecat'-amu noue din Vaslui
Si cu sergentulu diece,
Si nu'i erá, dieu, nimerui
In pieptu anim'a rece.
Voiosi cá sioimulu celu usioru
Ce sbóra de pe munte,
Aveamu chiaru pene la pichioru,
Si aveamu si pene in frunte.

Toti dorobanti, toti caciulari,
Romani de vitia vechia,
Portandu opinci, sumanu, itiari,
Si cucim'a p'o ureche.
Ne dase nume de Curcani
Unu hâtru bunu de glume:
Noi amu schimbatu lenga Balcani
Porecl'a in renume.

Din campu, d'acasa, dela plugu
Plecat'-amu asta véra
Cá se scapamu de turci, de jugu
Serman'a scumpa tiéra.
Asiá ne spuse in grainlu seu
Sergentulu Matraguna,
Si noi ne-amu dusu cu Dumnedieu,
Ne-amu dusu cu voia buna.

Ori-cine in cale ne intalniá
Cantandu in gur'a mare,
Statea pe locu s' ademeniá
Coprinsu de admirare;
Apoi in trécatu ne intrebá
De mergemu la vr'o nunta?
Noi respundeamu in hohotu: Ba!
„Sburamu la lupta crunta!"

— „Cu dile mergeti, dragii mei,
„Si se veniti cu dile!"
Diceau atunci betrani, femei
Si preoti si copile;
Dér' celu sergentu far' de musteti
Racnea: „se n'aveti téma,
„Romanulu are siepte vieti
„In pieptu'i de arama!"

Ah! cui ar' fi trecutu prin gandu
Si ar' fi crediutu vr'odata,
Ca multi lipsi-voru in curendu
Din mandr'a nóstra céta!
Priviti! din noue cati eramu
Si cu sergentulu diece,
Remas'am singuru eu . . . si am
In pieptu anim'a rece!

Crudu e candu intra prin stejaru
Naprasnic'a secure
D'abate toti copacii mari
Din falnic'a padure!
Dér' vai d'a lumii négra stea
Candu mórtea nemilósa
Cá 'n codru viu petrunde 'n ea
Si candu securea'i cósa!

Copii! aduceti unu urcioru
De apa de sub stanca
Se stingu pojarulu meu de doru
Si jalea mea adenca.
Ah! ochi'mi sunt plini de schintei
Si multu cumplitu me dóre
Candu me gandescu la fratii mei
Cu toti periti in flóre!

Cobuzu ciobanu in Calafatu
Cantá voiosu din fiueru,
Ér' noi jocamu hor'a din satu
Rîdiendu d'alu bómbei siueru.
D'odat' o schija de obuzu
Trasnindu — manca-o-ar' foculu! —
Retéza capulu lui Cobuzu
Si ea ne curma joculu.

Trei dile in urma am resbitu
Prin Dunarea umflata,
Si nu departe amu tabaritu
De Plevn'a blestemata.
In façi'a nóstra se inaltiá
A Grivitzei reduta,
Balauru cruntu ce amenintiá
Cu ghiara'i nevediuta.

Dér' si noi inca o pandiamu
Cumu se pandesce o fiéra
Si totu chiteamu si ne gandiamu
Cumu se ne cada in ghiara.
Din diori in diori si turcii si noi
Sverleamu in aeru plumbii
Cumu sverli graunti de papusioi
Cá se hranesci porumbii.

Si tunuri sute bubuiau. . .
Se clatiná pamentulu!
Si mii de bombe vijieau
Trecundu in sboru cá ventulu.
Siedea ascunsu turcu 'n ocolu
Cá ursu 'n vizunia,
Pe candu trageamu noi totu in golu,
Elu totu in carne via . . .

Tintesiu era dibaciu tunaru,
Caci tóte-a lui ghiulele
Loviau turcesculu furnicaru,
Ducundu mórtea cu ele;
Déru intr'o dî veni din fortu
Unu glonte, numai unulu,
Si bietulu Tintesiu cadiù mortu
Imbraçisiandu'si tunulu.

P'o nópte órba, Branu si Vladu
Erau in sentinele:
Ferbiá vezduhulu cá unu iadu
De bómbe, de srapnele.
In diori gasit' amu p'amendoui
Taiati de iatagane
Aleturea c'unu moviloi
De lesiuri musulmane.

Sermanii! bine s'au luptatu
Cu lift'a cea pagana,
Si chiaru murindu ei n'au lasatu
Se cad' arm'a din mana.
Dér' ce folosu! Cét'a scadea,
Si acum'a remasese
Cinci numai, cinci flacai din ea
Si cu sergentulu siese! . . .

Veni si diu'a de asaltu
Cea di de sange uda!
Parea totu omulu mai inaltu
Façia cu mórtea cruda.
Sergentulu nostru, puiu de smeu,
Ne dis' aste cuvinte:
„Catu n'omu fi morti, voi cinci si eu,
Copii! totu inainte!"

Facundu trei cruci, noi amu respunsu
„Aminu si Dómne ajuta!"
Apoi la fuga amu impunsu
Spre a turciloru reduta.
Alelei! Dómne cumu sburau
Voinicii toti cu mine!
Si cumu la siantiuri alergau
Cu scari si cu fasine!

Éta-ne-ajunsi . . . inca unu pasu.
Ur'a! nainte! ur'a!
Ér' multi remanu fora de glasu:
Le inchide mórtea gur'a!
Redut'a in noi rapede unu focu
Catu nu'lu incape gandulu.
Unu siru intregu s'abate in locu,
Dér' altulu ii ié rendulu.

Burcelu, in siantiu móre sdrobindu
O tivga paganésca.
Sioimu in radanu cade racnindu:
„Moldov'a se traiésca!"
Doui frati iesieni, ciuntiti de vii,
Se svercolescu in sange;
Nici unulu inse, dragi copii,
Nici unulu nu se plange.

Atunci vitézulu Capitanu
C'o larga brazda in frunte
Striga voiosu: „Cine-i Curcanu
Se fie Sioimu de munte!"
Cu stégu 'n mani, elu sprintenelu
Se suie o scara inalta!
Eu cu sergentulu dupa elu
Sarimu dela olalta.

Prin foc, prin spagi, prin glonti, prin fum,
Prin mii de baionete,
Urcamu, luptamu . . . éta-ne acumu
Susu, susu, la parapete.
Alah! Alah! Turcii racnescu
Sarindu pe noi o suta.
Noi punemu stégulu romanescu
Pe crancen'a reduta.

Ur'a! Maretiu se 'naltia in ventu
Drapelulu Romaniei!
Noi inse zacemu la pamentu,
Cadiuti prada urgiei:
Sergentulu móre siuerandu
Pe turci in resipire,
Ér' capitanulu admirandu
Stindardu 'n falfaire!

Si eu, candu ochii am inchisu,
Candu mi-am luatu osind'a,
„Ah! potu se moru d'acumu, am disu,
„A nóstra e isband'a!"
Apoi, candu érasi m'am trezitu
Din nóptea cea amara,
Colea pe rani eu am gasitu
Virtutea militara.

Ah! darear' Domnulu se'mi indreptu
Acést'a mana rupta,
Se'mi vindecu ranile din pieptu,
Se me 'ntorcu ér' la lupta.
Ca-ci nu'i mai scumpu nimic'a adi
Pe lumea pamentésca,
De catu unu nume de vitézu
Si mórte vitejésca!

(Conv. Lit.) V. Alesandri.

Ajutorie pentru raniti.

Brasiovu, in Decembre 1877.

Ofrande pentru soldatii romani raniti, primite de subsemnatulu prin domn'a Iuli'a Moldovanu dela romanii din Bozias si tramise prinçiului Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintele „Crucei rosie" la Bucuresci.

Diamandi I. Manole.

Iuli'a Moldovanu 2 fl., Vasilie Olteanu, concipientu 1 fl., Claudia Moldovanu 1 fl., Emilu Moldovanu, studinte 1 fl., Mari'a Coste 50 cr. si 1 capu de panza, An'a Adamu 1 buc. panza si 10 cr., Mari'a Romanu 10 cr., An'a Moldovanu 10 cr., An'a Stefu 5 cr., Szia Iuanu 10 cr., Mari'a Hancu 5 cr. Sum'a 6 fl.

Din Abrudu prin dlu Alesandru St. Siulutiu:

Iosifu Crisianu, advocatu 20 fl., Radu Iantea, invet. 2 fl., Alesandru Lazaru, propriet. 2 fl., Ioanu Popu, propriet. 5 fl., Alesandru Cobora, propriet. 2 fl., G. N. Moldovanu, negutiat. 5 fl., Simione Carcesiu, senatoru 1 fl., Andelu Popoviciu 2 fl., Victoru Baritiu, notariu 3 fl. v. a. Sum'a 42 fl. v. a.

Beiusiu, 10 Ianuariu n. 1878.

Onorate dle Redactore! Dupace tunulu dela Calafatu deschise junei armate romane calea spre gloria si marire, urmà una seria de fapte maretie dela Nicopoli, Grivitz'a, Rahov'a si triumfulu dela Plevn'a, care stórsera admiratiunea lumei civilisate si implura peptulu nostru de cea mai justa mandria nationala, suscitandu de nou cele mai viui simpathii catra ostenii romani, frati d'unu sange si d'o mama, cari prin eroismulu, devotamentulu si abnegatiunea loru cá demni urmasi ai legionariloru vechiei Rome reinviara glori'a stramosiésca. Dér' glori'a armeloru romane s'a castigatu cu sacrificiulu a numeróse vieti de ale vitejiloru si a lasatu pe [illegible] bravi osteni, suferindu de ranele capatate pe campulu de onóre. Intru alinarea suferintieloru acestoru bravi trebue se alerge fiecare anima romanésca, de aceea si noi cá romane si chrestine, petrunse de simtiemintele, cari domina astadi intrég'a romanime, n'amu potutu lasá ocasiunea de a aretá, ca si aici la pólele muntiloru carunti ai Bihariei se afla anime doiόse de romanu, care intindu dupa potintia obolulu loru spre acelu scopu chrestinescu si umanitariù.

Deci dupa starea si posetiunea nóstra deschidiendu liste de ofrande, romanii din locu si giuru n'au pregetatu a respunde cu caldura la apelulu nostru, asia, ca poturamu aduná sum'a de **386 fl. 20 cr.**, carea o amu si tramisu cu post'a din 6 Ianuariu domnului Dimitrie Ghic'a, presiedintele societatii „Crucea rosia" in Bucuresci.

Alaturandu aci 2 liste de ofrande, te rogamu dle Redactore se binevoiesci a le publicá in diuariulu ce'lu redigi.

De altmentrea primesce, dle Redactoru, espressiunea distinsei stime si consideratiuni, ce'ti pastramu.

Hermine Ignatu nasc. Bocsianu.
Irin'a Antal nasc. Papp Szilágyi.

List'a oferteloru adunate pentru ajutoriulu ostasiloru romani raniti in lupt'a cu turcii.

Beiusiu, 7 Novembre 1877 Irin'a Antalu cá collectanta.

(Az adomány gyüjtésének egyesek általi eszközlese segély bizottságok alakitásának betiltása mellett — engedélyeztettik.

Belényes, 1877 November 9-én Beliczey m. p. szólgabiró.

Famili'a Antalu, protopopu 10 fl., Unu preotu romanu 25 fl., Unu filoromanu 2 fl., Elisabet'a Buteanu 3 fl., Nicolau Cristea 1 fl., Ioanu Pantea 50 cr., Iosifu Varg'a 50 cr., Teodoru Pop'a 50 cr., Ann'a Christea 50 cr., N. N. 2 fl., Dimitrie Negreanu 2 fl. 50 cr., Iulian'a Vass 2 fl., Traianu Negreanu 50 cr., Egy nő 1 fl., Mari'a Valtner 1 fl., Egy nő 2 fl., Elisabet'a Mihutiu 10 fl., Mari'a Cosm'a 2 fl., Iulian'a Milianu 1 fl., Constanti'a Fassie 2 fl., Vasiliu Sferlea 1 fl., Dimitriu Sferlea 1 fl., Erdélyi Iános nő 1 fl., Iuliu Papfalvai 1 fl., Egy nő 50 cr., Elen'a Tamás 2 fl., Vasiliu Tamás 1 fl., Ioanu Bolcasiu 1 fl., George Hadsi 50 cr., Papp Teodoru 60 cr., Georgiu Breancu 7 fl., Soci'a s'a Sofi'a Breancu 5 fl., Onutiu Dringo 2 fl., Martinu Adamu 1 fl., Iacobu Breancu 1 fl., Ioanu Bogdanu 2 fl., Teodoru Rosiu, Beiusiu professoru gimnasialu 3 fl., Mari'a Rosiu veduva 1 fl. 30 cr., Petru Rosiu gimnasistu 1 fl., Cineva 40 cr., Ioanu Zaic'a 2 fl., Famili'a Balasiu 2 fl., Florea Bolcasiu 40 cr., Dr. Grünvald nő 1 fl., Parteniu Traianu 5 fl., Palladi 5 fl., Oláh Karolín'a 2 fl., Constantinu Dringo 1 fl., Vasiliu Dringo 1 fl., Timoteiu Foltutiu 1 fl., Demetriu Selisteanu 1 fl., Ioanu Lenc'a 20 cr., Iliseu Gerlanu 20 cr., Teodoru Petrea Sodu invetiatoriu 7 cr., Petru Ciuhandu Rossi'a 1 fl., Unu preotu 20 cr., Alesandru Pop'a 1 fl., Unu notariu romanu 1 fl., Kain Iacobu 1 fl., N. N. 5 fl., Franciscu 1 fl., Mari'a Frentiu 1 fl., Alesandru Ardeleanu 1 fl., Georgiu Lázaru 5 fl., Teodoru Ardelenu 1 fl., Mihaiu Cosm'a 5 fl., Belényesi Iózsef 1 fl., Percas Peter 40 cr., Hermán Gábor 20 cr., Dimitrie Mihali 1 fl., Sebastianu Andru 2 fl., Georgiu Papp funeriu 2 fl., Unu preotu 5 fl., Alesandru Indre 1 fl., Iosef'a Papp 5 fl., Teodoru Kővári 5 fl., Dsior'a Irin'a Antalu 1 fl., 40 cr., Teodoru Lazaru 50 cr., Kővári Samuelu 40 cr., Kővari Pali 40 cr.

(Va urmá.)

Gelou, 27 Decembre 1877.

Multu onorate dle Redactoru! Brav'a armata romana 'si-a castigatu prin resbelulu din anulu acesta chiaru admiratiunea popóreloru culte. Armat'a romana a astupatu gurile inimiciloru calumniatori, dovedindu in fapta, ca romanulu scie folosí arm'a cá ori-care poporu belicu.

Pe catu e de mare bucuri'a nóstra pentru bravurele reportate de romani, pe atatu e érasi compatimirea nóstra de cei vulnerati pe campulu de onóre, deci adunandu si noi una mica sumulitia spre scopulu vulneratiloru romani, ve rogu se publicati urmutóri'a: Colecta in bani in favórea vulneratiloru romani, cari se lupta contra inimicului crestinescu, colectati din comun'a Gelou prin subscrisulu; totu-odata ve rogu, cá acest'a suma se o espedati la destinatiunea loru.

M. o. d. Nicolau Popu, parochu in Fenesiu 1 fl., Ioanu Cosma 1 fl., George Goranu 1 fl., Iacobu Muresianu 1 fl., Simeonu Vele 40 cr., Dumitru Mironu 40 cr., Teodoru Lapusianu, invet. sec. 30 cr., Andreiu Campenu 60 cr., Ioanu Lapusianu 50 cr., Palagia Cosma 50 cr., Ioanu Marisiu 50 cr., Iosifu Cotisialu 50 cr., Onutiu Bulboca 50 cr., Costanu Vele 50 cr., Onutiu Maieru 20 cr., Nicolau Oltenu 80 cr., Eliseu Barbosu, invetiat. prim. 50 cr. Sum'a 10 fl. 20 cr. v. a., din care suma 20 cr. s'au spesatu pentru espeditiune, ér' restulu cu datulu de astadi 'lu tramitu.

Primiti s. c. l

Eliseu Barbosu m. p.,
invetiat. prim. conf.

Cursulu la burs'a de Vien'a
din 23 Ianuariu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques)	63.70	Oblig. rurali ungare	78.75
5% Rent'a-argintu (imprumutu nationalu)	67.—	„ „ Banat-Timis.	78.—
Losurile din 1860	114.30	„ „ transilvane	77.—
Actiunile bancei nation.	810.—	„ „ croato-slav.	85.—
„ instit. de creditu	226.10	Argintulu in marfuri	103.20
Londr'a, 3 luni	118.30	Galbini imperatesci	5.58½
		Napoleond'ori	9.45
		Marci 100 imp. germ.	58.75

Editoru: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioane Gött si fiiu Henricu.